

۲۹۸۵۸۷
۹۹/۷/۲۰

سیاست خارجی فرانسه از ۱۹۴۵

نالیف

فردریک بوزو

ترجمه

دکتر هادی دولت آبادی

استادیار مطالعات فرانسه دانشگاه تهران

شماره مسلسل ۱۰۳۶۵

شماره انتشار ۴۱۷۲

انتشارات دانشگاه تهران

سرشناسه	بوزو، فردریک، ۱۹۶۳-م. Bozo, Frederic
عنوان و نام پدیدآور	سیاست خارجی فرانسه از ۱۹۴۵/ تألیف فردریک بوزو؛ ترجمه هادی دولت‌آبادی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۹۶ ص.
فروست	انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره انتشار ۴۱۷۲.
شابک	978-964-03-0015-2
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	عنوان اصلی: Politique Etrangere de la France Depuis 1945
یادداشت	کتاب حاضر از متن فرانسوی با عنوان "Politique étrangère de la France Depuis 1945" به فارسی برگردان شده است.
یادداشت	جنگ سرد- تأثیر
یادداشت	Cold War-- Influence
موضوع	فرانسه- روابط خارجی- ۱۹۴۵-م.
موضوع	France-- Foreign Relations-- 1945
موضوع	فرانسه- روابط خارجی- مدیریت
موضوع	France-- Politics and Government-- 1958
شناسه افزودن	تألیف، هادی، ۱۳۶۴- مترجم
شناسه افزوده	دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات، University of Tehran. Press
رده‌بندی کنگره	DC۴۰۴
رده‌بندی دیویی	۳۷۰۴
شماره کتابشناسی ملی	۶۱۰۰۲۹

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لوح فشرده، بازنویسی دیجیتال، گها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود و تمامی حق‌ها برای ناشر محفوظ است.
(این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ رفته است.)

عنوان: سیاست خارجی فرانسه از ۱۹۴۵

تألیف: فردریک بوزو

ترجمه: دکتر هادی دولت‌آبادی

ویرایش ادبی: خدیجه آسیمه

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مترجم است»

بها: ۳۵۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرش مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - تارنما: http://press.ut.ac.ir

بخش و فروش: تلفکس ۸۸۳۳۸۷۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

خ	مقدمه مترجم	
ذ	مقدمه	
۱	قسمت اول - عصر ناامیدی‌ها (۱۹۴۵-۱۹۵۸)	
۱۳	فصل اول - وره دشوار به جنگ سرد (۱۹۴۵-۱۹۵۰)	
۲۶	از جاه‌طلبی تا تسلیم	
۲۷	از طرح شومن تا طرح پلوون	
۳۳	فصل دوم - ناتوانی فرانسه	
۳۳	(۱۹۵۱-۱۹۵۸)	
۳۳	میان جامعه دفاعی اروپا و هندوچین	
۳۸	تصمیمات پیر ماندس فرانس	
۴۰	بحران جامعه دفاعی اروپا	
۴۳	مانع الجزایر و احیای طرح اروپا	
۴۵	زلزله سیاسی ماجرای کانال سوئز	
۵۱	قسمت دوم - اعتراض به وضعیت موجود (۱۹۵۸-۱۹۶۹)	
۵۳	فصل سوم - بازبانی جایگاه فرانسه (۱۹۵۹-۱۹۶۱)	
۵۳	بازتعریف قدرت	
۵۵	برچیده‌شدن مانع استعماری	
۵۶	دیپلماسی یادداشت	
۶۰	مشکلات استراتژیک	
۶۱	به‌سوی سیاستی دیگر	
۶۲	احیای روابط فرانسه و آلمان	

۶۵	فصل چهارم - به چالش کشیدن نظم موجود (۱۹۶۲-۱۹۶۵).....
۶۶	۱۹۶۲، سالی تعیین کننده.....
۶۸	مسائل هسته ای.....
۷۰	اروپای اروپایی مقابل جامعه آتلانتیک.....
۷۱	معاهده الیزه.....
۷۴	آرام سازی، تفاهم، همکاری.....

۷۹	فصل پنجم - اوج سیاستی بزرگ (۱۹۶۶-۱۹۶۹).....
۷۹	پایان تبعیت.....
۸۰	«خروج» از ناتو.....
۸۲	دیپلماسی جهانی.....
۸۴	جنگ شش روزه.....
۸۵	شوک ۱۹۶۸.....
۸۷	به سوی عادی سازی.....

۸۹	قسمت سوم - مدیریت میراث (۱۹۸۱-۲۰۰۶).....
۹۱	فصل ششم - تصمیم بر استمرار (۱۹۶۹-۱۹۷۴).....
۹۱	پویایی اروپایی.....
۹۳	احیای پروژه اروپایی.....
۹۵	اروپا و ابرقدرت ها.....
۹۶	میراث تحکیم شده.....
۹۷	خاور نزدیک و خاور میانه.....
۹۹	دوران تردیدها.....
۱۰۱	«سال اروپا».....
۱۰۳	جنگ اکتبر ۱۹۷۳.....

۱۰۷	فصل هفتم - آموزش رئیس جمهور (۱۹۷۴-۱۹۸۱).....
۱۰۸	مشکلات غرب.....

۱۰۹.....	بیدایش شورای اروپا.....
۱۱۱.....	بیانیه اتاوا.....
۱۱۳.....	فرانسه در برابر جنوب.....
۱۱۴.....	«حیات خلوت» آفریقایی.....
۱۱۵.....	سیاست عربی، خاور نزدیک و خاور میانه‌ای.....
۱۱۷.....	تیرگی روابط شرق و غرب.....
۱۱۹.....	اروپای به سرانجام‌نرسیده.....
۱۲۳.....	قسمت چهارم - پایان جنگ سرد (۱۹۹۵-۱۹۸۱).....
۱۲۵.....	فصل هشتم - جنگ سرد جدید (۱۹۸۸-۱۹۸۱).....
۱۲۵.....	فرانسه در جنگ سرد «جدید».....
۱۲۸.....	میتران و ریگان.....
۱۳۰.....	شمال - جنوب، آفریقا، خاور نزدیک و خاور میانه.....
۱۳۲.....	فرانسه و آلمان و اروپا.....
۱۳۴.....	زوج فرانسه - آلمان.....
۱۳۶.....	همزیستی سیاسی و آرام‌سازی جدید.....
۱۳۹.....	فصل نهم - پایان «یالتا» (۱۹۹۵-۱۹۸۸).....
۱۴۰.....	یکپارچگی آلمان، یکپارچگی اروپا.....
۱۴۱.....	برتری رئیس‌جمهور.....
۱۴۳.....	یکپارچه‌سازی آلمان.....
۱۴۵.....	یکپارچه‌سازی اروپا.....
۱۴۷.....	نظم نوین جهانی یافت‌نشده.....
۱۴۹.....	جنگ خلیج فارس.....
۱۵۲.....	فروپاشی یوگسلاوی.....
۱۵۴.....	به‌سوی سازگاری.....
۱۵۷.....	اروپا و پیمان ناتو.....

۱۵۹.....	قسمت پنجم - فرانسه در برابر جهانی شدن (۱۹۹۵-۲۰۱۱)
۱۶۱.....	فصل دهم - در جست‌وجوی یک جهان چندقطبی (۱۹۹۵-۲۰۰۷)
۱۶۲.....	اراده‌گرایی شیراک و محدودیت‌های آن
۱۶۳.....	انقلاب استراتژیک شیراک
۱۶۵.....	اروپا: شروعی جدید
۱۶۷.....	سازمان‌دهی چندقطبیتی
۱۶۹.....	سیاست عربی فرانسه: بازگشت
۱۷۱.....	مواجهه با بر قدرت برتر
۱۷۲.....	همزیستی سیاسی سوم
۱۷۴.....	فرانسه - ناتو: شکست
۱۷۵.....	بحران‌ها: بالکان، خاورمیانه
۱۷۷.....	محدودیت قدرت اروپا
۱۷۹.....	فرانسه در جهان پس از ۱۱ سپتامبر
۱۸۰.....	بحران عراق
۱۸۲.....	از بحران تا مصالحه آتلانتیک
۱۸۳.....	اروپا در بحران
۱۸۷.....	خاتمه
۱۸۷.....	گسست
۱۸۷.....	شروعی جدید
۱۹۰.....	پایداری «مبانی»
۱۹۳.....	بحران سیاست خارجی فرانسه

مقدمه مترجم

در روابط بین‌الملل، شناخت سیاست خارجی کشورها از نظر تاریخی و خط‌مشی‌های موجود در خصوص مسائل بین‌المللی، مناطق راهبردی مختلف، نظریات و رویکردهای حاکم و تصمیم‌گیرندگان سیاست خارجی و دستگاه دیپلماسی اهمیت زیادی دارد. این شناخت همانا از حوزه شناخت تاریخ روابط کشورها با یکدیگر و در قبال دیگر بازیگران بین‌المللی حاصل می‌شود. فرانسه به‌عنوان کشوری که از قدرت‌های بزرگ دنیا و دارای سرزمین‌های استعماری در قرون اخیر بوده است، در قرن بیست‌ویکم همة یک از کشورهایی است که به‌واسطه عضویت در شورای امنیت سازمان ملل متحد داعیه سیاست خارجی در سطح جهانی دارد و با حضور نظامی در مناطق مختلف دنیا و شرکت در عملیات مختلف تأثیر نشان دادن خود به‌عنوان وزنه‌ای مهم در تعاملات بین‌المللی دارد. شناخت خطوط اصلی سیاست خارجی این کشور که در کنار آلمان یکی از نیروهای محرکه اروپا و پس از فرایند برگزیت تنها قدرت مهم این قاره است، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با وجود فراز و نشیب‌های روابط ایران و فرانسه، این کشور همراه یکی از مخاطبان اصلی کشورمان در اروپا بوده است. در راستای تنظیم روابط دو کشور، تلاش در جهت بهبود این روابط و استفاده بهینه از منافع که این روابط دوجانبه می‌تواند در اختیار کشورمان بگذارد، بررسی مؤلفه‌های اصلی و تأثیرگذار سیاست خارجی این کشور مطلوب است در دستور کار سیاستمداران و تصمیم‌گیرندگان دستگاه خارجی کشورمان قرار گیرد. از طرفی پژوهشگران حوزه‌های روابط بین‌الملل، مطالعات منطقه‌ای و کشورشناسی نیز در پژوهش‌های خود نیاز مبرمی به شناخت این موضوع دارند. از سوی دیگر، با توجه به این امر که آشنایی با زبان فرانسوی چندان در کشورمان رایج نیست و با عنایت به این نکته که پژوهشگران فرانسوی حوزه سیاست خارجی این کشور را اغلب با رویکرد بی‌طرفانه بسیار بررسی کرده‌اند و آثار فراوانی در این حوزه به زبان فرانسوی به چاپ رسیده است، تصمیم بر ترجمه کتابی در خصوص سیاست خارجی فرانسه گرفته شد. عنوان کتاب انتخاب‌شده «La politique étrangère de la France depuis 1945» از پژوهشگر برجسته فرانسوی فردریک بوزو (Frédéric Bozo) است. این انتخاب مبتنی بر نگرش تحلیلی و انتقادی که این پژوهشگر نسبت به روابط بین‌الملل دارد، انجام گرفته است. این مورخ فرانسوی که فارغ‌التحصیل مؤسسه علوم سیاسی پاریس (IEP de Paris) است، در دانشگاه هاروارد و انستیتو نوبل نورژ نیز به تحصیل پرداخته است. از وی که اکنون استاد دانشگاه سوربن نوول است، تألیفات زیادی در زمینه سیاست خارجی به چاپ رسیده است (فرانسه و ناتو، دو استراتژی برای اروپا دوگل و آمریکا اتحاد آتلانتیک (۱۹۶۹-۱۹۵۸)، فرانسه و اتحاد آتلانتیک از پایان جنگ سرد و...) که وی را به مرجعی در این حوزه تبدیل کرده است و اغلب از سوی رسانه‌های فرانسوی از وی برای

اظهار نظر در خصوص مسائل بین‌المللی و سیاست خارجی فرانسه دعوت می‌شود. در این کتاب که ابتدا در سال ۱۹۹۷ به چاپ رسیده است و نسخه جدید و به‌روزشده آن در سال ۲۰۱۲ در انتشارات فلاماریون (Flammarion)، یکی از انتشاراتی‌های معتبر فرانسه به چاپ رسیده است، فردریک بوزو با نگاهی به سیر تاریخی روابط خارجی فرانسه پس از پایان جنگ جهانی تا دوره ریاست جمهوری نیکلا سارکوزی به دو عنصر دوام و گسست در سیاست خارجی فرانسه اشاره می‌کند و از خلال دوره‌های ریاست جمهوری رؤسای جمهوری مختلف فرانسه از ابتدای جمهوری چهارم در ۱۹۴۵ تا میانه سال‌های ۲۰۱۰ به تحلیل سیاست خارجی فرانسه می‌پردازد و نتیجه اساسی ارائه‌شده وی بیشتر بر عنصر دوام، خطوط اصلی سیاست این کشور علی‌رغم وجود تفاوت‌هایی در روش‌ها استوار است. مطالعات این کتاب با توجه به مطالب تاریخی و مرتبط با روابط بین‌الملل، به دانشجویان و پژوهشگران رشته‌های تاریخ، روابط بین‌الملل، مطالعات منطقه‌ای و مطالعات کشورشناسی (مطالعات فرانسه در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری) توصیه می‌شود.

دکتر هادی دولت‌آبادی

استادیار مطالعات فرانسه دانشگاه تهران

مردادماه ۱۳۹۸